

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/151/2000

PO WYBORACH PREZYDENCYKICH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Wynik wyborów prezydenckich skupił uwagę społeczeństwa na trzech głównych kandydatach ubiegających się o najwyższy urząd w państwie. W pierwszym powyborczym sondażu¹ zapytaliśmy ankietowanych, jak - ich zdaniem - powinien postępować Aleksander Kwaśniewski po ponownym wybraniu na urząd prezydenta, jakie polityczne działania powinien podjąć Andrzej Olechowski, który zajął w wyborach drugie miejsce, oraz jak powinien zachować się Marian Krzaklewski, pełniący funkcję przewodniczącego AWS, po zajęciu trzeciego miejsca.

Interesowało nas też, co po wyborach prezydenckich sądzą Polacy o rozpisaniu przedterminowych wyborów parlamentarnych.

JAK POWINNI SIĘ ZACHOWAĆ: ALEKSANDER KWAŚNIEWSKI, ANDRZEJ OLECHOWSKI I MARIAN KRZAKLEWSKI?

Połowa ogółu ankietowanych (51%) uważa, że Aleksander Kwaśniewski po ponownym wybraniu na urząd prezydenta powinien bardziej niż dotąd starać się zachować równy dystans do różnych ugrupowań politycznych. Jedna trzecia badanych (34%) jest zdania, że nie powinien pod tym względem zmieniać swego dotychczasowego postępowania. Nie zyskał aprobaty pogląd, że po reelekcji prezydent powinien w większej mierze niż dotąd reprezentować lewicowe ugrupowania polityczne (4%). Co dziewiąty respondent (11%) nie ma wyrobionej opinii w tej sprawie.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (125) przeprowadzono w dniach 13-16 października 2000 roku na 1048-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Deklarowany stosunek do najważniejszych ugrupowań politycznych*	Jak, Pana(i) zdaniem, powinien postępować Aleksander Kwaśniewski po ponownym wybraniu na urząd prezydenta? Czy powinien:			
	w większej mierze niż dotąd reprezentować lewicowe ugrupowania polityczne	bardziej niż dotąd starać się zachować równy dystans do różnych ugrupowań politycznych	Nie powinien pod tym względem zmieniać swego dotychczasowego postępowania	Trudno powiedzieć
	w procentach			
OGÓLEM	4	51	34	11
SLD				
Sympatia	7	43	46	5
Obojętność	2	62	29	7
Niechęć	2	57	25	16
PSL				
Sympatia	4	49	42	5
Obojętność	5	54	37	4
Niechęć	4	51	29	16
UW				
Sympatia	2	52	42	4
Obojętność	4	56	33	8
Niechęć	5	50	32	13
UP				
Sympatia	5	52	41	3
Obojętność	9	50	38	4
Niechęć	3	51	32	14
AWS				
Sympatia	2	64	21	13
Obojętność	4	66	20	10
Niechęć	4	46	39	10
ROP				
Sympatia	1	71	21	6
Obojętność	4	60	29	7
Niechęć	5	47	37	12

* Stosunek do wymienionych ugrupowań nie jest rozłączny. Ankietowani określali swoje sympatie do każdej z partii osobno za pomocą 11-stopniowej skali, na której punkt „0” oznaczał: „zdecydowanie mi się nie podoba”, a punkt „10” - „zdecydowanie mi się podoba”.

Opinię, że Aleksander Kwaśniewski powinien bardziej niż dotąd starać się zachować równy dystans do różnych ugrupowań politycznych, można odczytać jako swego rodzaju apel o większą niż dotychczas apolityczność prezydentury. Co do tego zgodni są przedstawiciele wszystkich grup społecznych, demograficznych, a także osoby deklarujące odmienne sympatie polityczne.

Nawet wśród sympatyków SLD liczba osób postulujących wzmocnienie więzi prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego z polityczną lewicą jest bardzo mała (7%). Niemal połowa sympatyków SLD (46%) sądzi, że prezydent nie musi zmieniać swego dotychczasowego postępowania wobec ugrupowań politycznych, a nieco mniejszy odsetek (43%) uważa, iż powinien bardziej niż dotąd starać się zachować równy dystans do różnych partii. Ten ostatni pogląd podziela blisko połowa sympatyków PSL (49%), ponad połowa zwolenników UW i UP (po 52%), a także większość sympatyków AWS (64%) i ROP (71%). Wśród osób deklarujących obojętność lub niechęć do SLD opinia, że prezydent powinien w większym stopniu zachować apolityczność, zdecydowanie przeważa nad poglądem, że nie musi on zmieniać swego dotychczasowego postępowania.

Blisko połowa ogółu ankietowanych (48%) jest zdania, że Andrzej Olechowski, który zajął drugie miejsce w wyborach prezydenckich, powinien pozostać politykiem niezależnym. Niespełna jedna piąta badanych (18%) uważa, że powinien on dołączyć do jednej z istniejących partii, która jest mu programowo najbliższa, a 12% sądzi, że powinien utworzyć własną partię. Co piąty respondent (21%) nie ma wyrobionego zdania w tej kwestii.

Opinię o celowości zachowania politycznej niezależności przez Andrzeja Olechowskiego podziela najwięcej osób, bez względu na deklarowany stosunek do poszczególnych ugrupowań politycznych. W tej grupie znajdują się zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy wszystkich wymienionych partii.

Co czwarty przeciwnik SLD (23%), jak również co czwarty zwolennik UW (25%) i AWS (23%) oraz co piąty sympatyk ROP oczekuje, że po zajęciu w wyborach prezydenckich drugiego miejsca niezależny dotąd polityk powinien dołączyć do jednej z istniejących partii. Mniej badanych opowiada się za tym, aby Andrzej Olechowski utworzył własną partię.

Tabela 2

Deklarowany stosunek do najważniejszych ugrupowań politycznych*	Jak po wyborach prezydenckich powinien postępować bezpartyjny Andrzej Olechowski, który zajął w nich drugie miejsce?			
	Starać się stworzyć swoją własną partię	Dołączyć do jednej z istniejących partii, która jest mu najbliższa	Pozostać niezależnym politykiem poza partiami politycznymi	Trudno powiedzieć
	w procentach			
OGÓLEM	12	18	48	21
SLD				
Sympatia	13	13	54	20
Obojętność	20	17	47	16
Niechęć	10	23	43	24
PSL				
Sympatia	9	13	59	18
Obojętność	20	20	41	18
Niechęć	12	20	45	24
UW				
Sympatia	15	25	48	13
Obojętność	9	19	55	16
Niechęć	12	15	47	25
UP				
Sympatia	13	15	57	15
Obojętność	16	22	47	15
Niechęć	12	18	47	24
AWS				
Sympatia	12	23	45	20
Obojętność	14	25	45	17
Niechęć	12	16	50	22
ROP				
Sympatia	15	22	49	15
Obojętność	12	27	48	12
Niechęć	12	16	48	24

* Stosunek do wymienionych ugrupowań nie jest rozłączny. Ankietowani określali swoje sympatie do każdej z partii osobno za pomocą 11-stopniowej skali, na której punkt „0” oznaczał: „zdecydowanie mi się nie podoba”, a punkt „10” - „zdecydowanie mi się podoba”.

Większość ogółu ankietowanych (65%) jest zdania, że Marian Krzaklewski powinien ustąpić ze stanowiska przewodniczącego AWS. Odsetek zwolenników dalszego pełnienia dotychczasowej funkcji przez Mariana Krzaklewskiego jest znacznie niższy (17%). Prawie co piąty badany (18%) nie ma wyrobionej opinii o tym, jak po wyborach powinien zachować się przewodniczący AWS .

Tabela 3

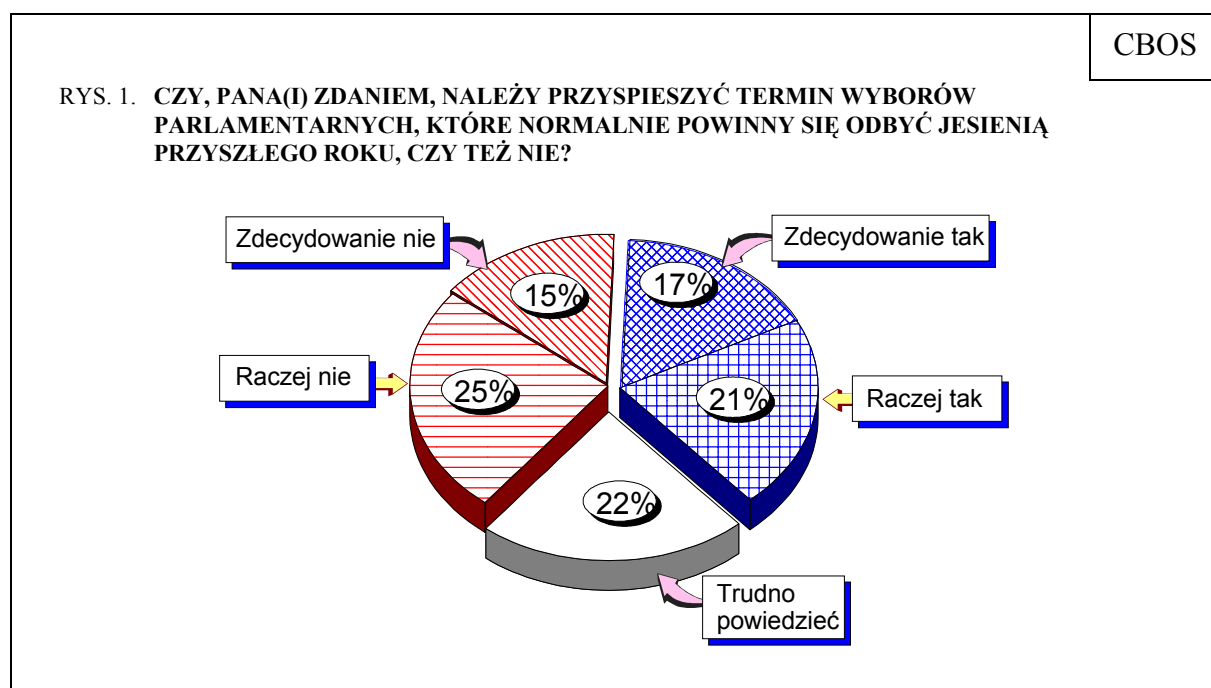
Deklarowany stosunek do najważniejszych ugrupowań politycznych*	Jak powinien zachować się Marian Krzaklewski po zajęciu trzeciego miejsca w wyborach prezydenckich?		
	Pozostać przewodniczącym AWS	Ustąpić z funkcji przewodniczącego AWS	Trudno powiedzieć
	w procentach		
OGÓLEM	17	65	18
SLD			
Sympatia	7	80	13
Obojętność	16	66	18
Niechęć	25	52	23
PSL			
Sympatia	11	75	15
Obojętność	17	70	13
Niechęć	19	59	22
UW			
Sympatia	14	73	13
Obojętność	18	66	15
Niechęć	17	62	21
UP			
Sympatia	9	76	15
Obojętność	16	74	10
Niechęć	19	60	21
AWS			
Sympatia	46	38	16
Obojętność	34	45	21
Niechęć	7	74	19
ROP			
Sympatia	43	43	14
Obojętność	24	66	11
Niechęć	11	69	20

* Stosunek do wymienionych ugrupowań nie jest rozłączny. Ankietowani określali swoje sympatie do każdej z partii osobno za pomocą 11-stopniowej skali, na której punkt „0” oznaczał: „zdecydowanie mi się nie podoba”, a punkt „10” - „zdecydowanie mi się podoba”.

Opinie na ten temat są zróżnicowane według kryterium politycznego. Wśród sympatyków AWS pogląd, że Marian Krzaklewski powinien pozostać przewodniczącym tego ugrupowania (46%), przeważa nad opinią, że powinien ustąpić z tej funkcji (38%). Wśród sympatyków ROP zdania na ten temat są podzielone (po 43%). Sympatycy pozostałych partii i ugrupowań politycznych w większości (73%-80%) uważają, że Marian Krzaklewski powinien ustąpić z funkcji przewodniczącego AWS.

OPINIE O TERMINIE WYBORÓW PARLAMENTARNYCH

Poglądy na temat tego, czy należy przyspieszyć termin wyborów parlamentarnych, są podzielone: 38% ogółu ankietowanych uważa, że tak, a 40% - jest przeciwnego zdania. Co piąty badany (22%) nie ma wykrystalizowanej opinii w tej sprawie.

Zwolennikami przyspieszenia wyborów do parlamentu są przede wszystkim sympatycy partii opozycyjnych: SLD (58%), PSL (53%) oraz - w mniejszym stopniu - badani sympatyzujący z UP (49%) i osoby deklarujące niechęć do AWS (46%). Opinie sympatyków UW są w tej sprawie podzielone: mniej więcej taki sam odsetek skłania się do akceptacji przedterminowych wyborów, co jest temu przeciwny (odpowiednio: 42% i 44%).

Tabela 4

Deklarowany stosunek do najważniejszych ugrupowań politycznych*	Czy, Pana(i) zdaniem, należy przyspieszyć termin wyborów parlamentarnych, które normalnie powinny się odbyć jesienią przyszłego roku, czy też nie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
OGÓLEM	38	40	22
SLD			
Sympatia	58	27	15
Obojętność	27	45	18
Niechęć	21	51	28
PSL			
Sympatia	53	32	15
Obojętność	44	41	15
Niechęć	29	34	27
UW			
Sympatia	42	44	14
Obojętność	40	41	19
Niechęć	37	38	25
UP			
Sympatia	49	40	11
Obojętność	54	32	14
Niechęć	33	42	25
AWS			
Sympatia	17	67	16
Obojętność	22	52	26
Niechęć	46	32	22
ROP			
Sympatia	23	66	11
Obojętność	41	47	12
Niechęć	41	34	25

* Stosunek do wymienionych ugrupowań nie jest rozłączny. Ankietowani określali swoje sympatie do każdej z partii osobno za pomocą 11-stopniowej skali, na której punkt „0” oznaczał: „zdecydowanie mi się nie podoba”, a punkt „10” - „zdecydowanie mi się podoba”.

Przeciwni wcześniejszym wyborom do parlamentu są przede wszystkim sympatycy AWS (67%), respondenci wyrażający obojętność wobec tego ugrupowania (52%), zwolennicy ROP (66%) oraz osoby deklarujące niechęć do SLD (51%).

Warto jednak podkreślić, że znaczący odsetek ogółu badanych (22%) nie ma wyrobionej opinii na temat ewentualnej zmiany terminu wyborów parlamentarnych, co nakazuje dużą ostrożność w interpretacji uzyskanych wyników.

Opracowała
Macieja FALKOWSKA